

MINISTER NAUKI
I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
Wojciech Murdzek

DSW.WSP.051.10.2020.1.LJ

Warszawa, 24 czerwca 2020 r.

Pan
Adam BODNAR
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

nawiązując do pisma o sygnaturze VII.7033.46.202020.AMB z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie sygnałów dotyczących występowania na przestrzeni ostatnich lat nagannych zjawisk przemocy, mobbingu, molestowania i molestowania seksualnego wobec studentów i pracowników w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach, pozwalam sobie przekazać następujące informacje.

Z zaniepokojeniem przyjąłem treść pisma Pana Rzecznika, a także pisma Przewodniczącej Zarządu Krajowego Niezależnego Zrzeszenia Studentów oraz doniesienia medialne dotyczące występowania patologicznych zjawisk w Uczelni.

Powzięte informacje skłoniły mnie do skierowania pisma do rektorów uczelni publicznych i niepublicznych tworzących system szkolnictwa wyższego i nauki, w którym zwróciłem uwagę Państwa Rektorów na szereg okoliczności, w tym na konieczność traktowania wszystkich przedstawicieli społeczności akademickich, studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich oraz innych pracowników uczelni w sposób liczący z najwyższymi standardami etycznymi i moralnymi oraz poszanowanie osobistych praw, swobodę wyrażania własnych przekonań, wiary, orientacji i systemu wartości.

Przypominałem także, że ciężar odpowiedzialności w zakresie tworzenia uczelnianej kultury organizacyjnej przeciwdziałającej występowaniu niewłaściwych zachowań oraz skonstruowania procesu kształcenia i pracy w uczelni w sposób wolny od wszelkich form prześladowania i dyskryminacji studentów, doktorantów i pracowników, spoczywa na Władzach poszczególnych uczelni.

Zarekomendowałem także rozważenie powołania przez Rektorów instytucji rzecznika akademickiego w uczelni, określanego także mianem rzecznika praw i wartości akademickich, którego zadaniem jest wspieranie studentów i pracowników uczelni w rozwiązywaniu konfliktów w sytuacjach budzących wątpliwości oraz dbanie o zapewnienie równego traktowania i poszanowania wszystkich członków wspólnoty akademickiej.

Idea funkcjonowania i powoływania w uczelniach tzw. ombudsmana czy rzecznika akademickiego jest pokłosiem przeprowadzonej reformy szkolnictwa wyższego i nauki i zarazem przykładem praktyki wspierającej uczelnie we wdrażaniu przepisów Konstytucji dla Nauki.

Instytucja tego rodzaju rzeczników funkcjonuje nie tylko w wielu krajach europejskich, ale także na forum krajowym, gdzie dobre praktyki w tym zakresie wypracowały m.in. Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu czy Uniwersytet Warszawski.

Rzecznik akademicki działa na rzecz społeczności uczelni jako mediator i tzw. mąż zaufania, który swoje działania przy rozwiązywaniu indywidualnych sporów z zakresu mobbingu i dyskryminacji dotyczących uczelni i jej społeczności, czy nawet zwykłych interpersonalnych konfliktów, opiera na poszanowaniu zasad poufności i bezstronności oraz przede wszystkim niezależności od jednostek organizacyjnych i organów Uczelni.

Omaiwane pismo skierowałem do wiadomości Pana Rzecznika, a także do wiadomości wszystkich właściwych ministrów nadzorujących uczelnie, Przewodniczącego Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, Przewodniczącego Krajowej Reprezentacji Doktorantów oraz konferencji rektorów zrzeszających szkoły wyższe, tak aby wszystkie podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki miały świadomość występowania negatywnych zjawisk w środowisku.

Mając na względzie niezwykle delikatność otrzymywanych doniesień, ale także spoczywający na władzach publicznych obowiązek w zakresie zapewnienia poszanowania i ochrony godności człowieka, wystąpiłem dodatkowo do Ministra Zdrowia jako ministra właściwego sprawującego nadzór nad uczelniami medycznymi z prośbą o niezwłoczne przyjrzenie się sytuacji w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach deklarując jednocześnie pełne wsparcie i współpracę przy wyjaśnieniu podnoszonych zarzutów.

Pragnę zapewnić Pana Rzecznika, że wszelkie sygnały o nieprawidłowościach i występowaniu nagannych zjawisk molestowania, molestowania seksualnego, mobbingu, przemocy werbalnej i fizycznej oraz dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, status bądź

orientację w środowisku szkolnictwa wyższego i nauki, podlegają i podlegać będą dalszej szczegółowej analizie i uwadze resortu oraz dalszym konsekwencjom.

Podtrzymuję także wyrażoną w piśmie z dnia 30 kwietnia br. deklarację, zgodnie z którą niezwłocznie po przywróceniu funkcjonowania szkół wyższych, do władz wszystkich uczelni nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki skierowane zostanie pismo, w którym zwrócę się z prośbą o cykliczne monitorowanie i przekazywanie do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego informacji m.in. w zakresie wyników analizy funkcjonujących w uczelniach procedur przeciwdziałających występowaniu zjawisk dyskryminacji, skali zjawiska czy sposobów monitorowania wraz z wynikami ewaluacji w rocznych okresach sprawozdawczych.

Z wyrazami szacunku

Wojciech Murdzek

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/